

Porvoo, kortteli 33, tontti 2
Jokikatu 23.

Inventoitu kesäkuussa 1966

Marja Miettinen

Lähteet:

Muutospiirustus v:lta 1860

Muutospiirustus v:lta 1900, J.Kullman.

Tontti on loivasti joelle viettävä. Tontilla on 3 asuinrakennusta ja vinkkelimäinen ulkorakennus, päärakennus (1), pienempi asuinrakennus (2), uusi asuinrakennus (3) ja ulkorakennus (4).

Rakennus I 1. päärakennus

Yksikerroksinen, suorakaiteen muotoinen, laudoilla vuorattu, aumakattoinen hirsirakennus. Rakennuksen katufasadi on Jokikadulle päin. Rakennuksessa on v:n 1860 muutospiirustuksen mukaan 12, nykyisin 13 huonetta ja pihafasadissa 3 ja luoteispäädyssä 1 kuisti. Rakennus on vaalean ruskea, listat, ikkunankehukset ja pilasterit tummemman ruskeat.

Kivijalka:

Kadunpuolelta n. 80-90 cm lohkokivistä, päältä rapattu. Pihanpuolella ei kivijalkaa. Kivijalan yläreunassa 7 tuuletusluukkua (n. 30x35 cm).

Jokikadun fasadi:

Vaakasuurasti 2 vyöhykettä, pystysuurasti 5. Alimmassa horisontaalivyöhykkeessä yksinkertaisesta, melkein profiloimattomasta vesilistasta arkkitraavin alalistaan vaakasuora laudoitus siten, että laitimmaisissa ja keskimmaisissa vertikaalivyöhykkeissä on puoli-ponttilaudoitus, mutta toiseksi laitimmaisissa (1+1) tasalaudoitus (n. 20 ja 22 cm). Arkkitraavissa vaakasuora tasalaudoitus (n. 20 cm).

Vertikaalisti on katufasadi neljän pilasterin jakama. Pilasterit alkavat vesilistasta, laitimmaisesta ulottuvat arkkitraavin alalistaan ja keskimmaisesta räystäslistan alareunaan. Ne ovat n. 35 cm leveät ja ulkonevat 5 cm seinästä, 3 cm vesilistasta. Pilastereja reunustaa

5,5 cm leveä ja 2,5 cm paksu lista. Pilasterissa on kaksi 16 cm levyistä lautaa vierekkäin. Keskimmäisen vertikaalin vyöhykkeen päällä kolmion muotoinen frontoni, jossa puolipyöreä ikkuna. Huoneenikkunoita on 9, laitimmaisissa vertikaalivyöhykkeissä yksi kummasakin, seuraavissa kaksi ja keskimmäisessä vyöhykkeessä kolme ikkunaa. Arkkitraavissa kaksi ullakonikkunaa toiseksi laitimmaisten huoneenikkunoiden yläpuolella. Kivijalassa tuuletusluukkuja muiden paitsi laitimmaisten ikkunoiden alla. Luoteispäässä lisärakennus, josta ovi kadulle (V:lta 1900).

Pihafasadi:

Kivijalka 87 cm kaakosta luoteeseen ja siinä on kolme tuuletusluukku. Horisontaalisti kaksi vyöhykettä, vesilistalta arkkitraavin alalistaan ulottuva vyöhyke on vuorattu vaakasuoralla puoliponttilaud alla ja arkkitraavi tasalautoituksella. Fasadissa on kolme kuistia, yksi satulakattoinen, yksi pulpettikattoinen ja yksi sekakattoinen. Satulakattoisessa (pihalta katsoen oikealla) on kaksi ovea pihalle olevassa seinässä, keskimmäisessä sekakattoisessa yksi ovi pihanpuoleisessa seinässä ja yhdet sivuseinissä, pulpettikattoisessa yksi ovi pihanpuoleisessa seinässä. Fasadissa on neljä huoneenikkunaa ja yksi kapea keittiönikkuna. Arkkitraavissa on kuusi avattavaa suorakaiteenmuotoista ullakonikkunaa ilmeisesti alkuperäisten huoneenikkunoiden yläpuolella. Kuistit on vuorattu kuten muukin fasadi. Satulakattoisten kuistien harja on räystään korkeudella pulpettikatto ulottuu arkkitraavin alalistaan. Luoteispäädyn puoleisen kuistin (pihalta katsoen ens.oikealta) takana on näkyvissä seinässä jälkiä v:n 1860 muutosehdotuksessa olevat sivuille laskeutuvat portaat. Keskimmäisen sekakattoisen pulpettikattoinen osa on v:lta 1900. Keskimmäisen kuistin takaisessa seinässä on jälkiä aikaisemmasta paikasta, joka on melkein sama kuin nykyinen. Kuisteissa on pystypaneloitujen ovien yläpuolella suorakaiteenmuotoiset pystypienojen jakamat ikkunat ja keskimmäisessä oven kummallakin puolella suorakaiteenmuotoiset vaakasuorien poikkipienojen jakamat eteisikkunat.

Luoteispääty:

Vaakasuoralla puoliponttilautoituksella vuorattu lisärakennus, jossa 3-lappeinen täystäslistaan ulottuva katto. Ikkunan luoteeseen.

Kaakkoispääty:

Kivijalka n. 80 cm korkea ja siinä n. 94 cm leveä aukko. Vesilistasta

arkkitraavin alalistaan olevassa vyöhykkeessä vaakasuora puoliponttilaudoitus ja yksi huoneenikkuna keskiakselista katsoen pihanpuoleisessa osassa. Arkkitraavissa vaakasuora tasalaudoitus, ei ikkunoita.

Ikkunat:

Huoneenikkunat ovat T-muotoiset, koko 168x107 cm. Katufasadissa ovat kolmen keskimmäisen ja laitimmaisten (1+1) kehyslaudat keskenään samanlaiset, ja toiseksi laitimmaisten (2+2) keskenään samanlaiset. V:n 1900 muutospiirustuksissa ovat katufasadin ikkunat 6-ruutuiset ja niiden yläpuolella olevat konsolit poikkeavat nykyisistä. Ullakonikkunat ovat 78x37 cm ja niissä on pystysuora poikkipieni. Pihanpuoleisten huoneenikkunoiden päällä olevat konsolit ovat yksinkertaiset. Nykyisten ikkunoiden päällä on kuitenkin näkyssä primaarimpaa kantaa edustavaa kääderijäljitelmiä. Tksipuoleinen kapea ikkuna vastaavan ullakonikkunan keskiakselin vas. puolella ja oik.puolella näkyvissä puoliponttilautaa (lev.n.26cm), olevien lautojen leikkauksia. Luoteispäädyn lisärakennuksen ikkuna on 6-ruutuinen. Katufasadin frontonin ikkuna on puolipyöreä, 70 x 75 cm.

valokop.

Pohjakaava:

Vähäisistä uudistuksia lukuunottamatta on pohjakaava v:n 1860 muutospiirustuksen mukainen. Huoneesta on ovi päätyyn rakennettuun eteiseen ja huoneeseen a. Huone b on jaettu keittiöksi ja eteiseksi. Salista d:hen ja ruokasaliin vievät ovet on suljettu. Huoneiden h ja i välinen ovi on suljettu, mutta g:stä on avatt ovi i:hin. Ullakolle on portaat keskimmäiseltä kuistilta.

Sisätilat:

piir.5 Huoneiden korkeus n. 286 cm ja ovien 187 cm. Huoneissa g, f, h ja i on samanlaiset lattialistat, 3- peilliset ovet ja kehykset. Viepiir.14,3 reistä huoneistoa on uusittu, mutta vanhoja ovia ja kehyslautoja piir.6,16,17 on säilytetty. C:hen johtaa kuistilta lasiovi jonka alaosa on 2-peillinen. Peilit ja karmit samanlaiset kuin eteisen ja salin välisessä ovessa. Eteisessä (c) näkyvissä kattolistat, jotka ovat muualla paperoidut. Huoneissa a, b, e, ja d vanhalta näyttäviä oviaukon kehyslautoja ja jalkalistoja, ovet yksinkertaisia. Lounaispiir.14,20 pään lisärakennuksessa 2-puoleinen ulko-ovi sisäpuolelta profiloi- piir.15. loitu, ulkoa paneloitu (4 peiliä puoliskossa, ylimmäinen ja toiseksi alimmainen 45.5x27.5 cm, muut 45.5x49 cm). Väliovessa alaosa 4- piir.11,13 peillinen (ylh.ja alh.70x53 cm ja välissä 2 kpl.,30x116 cm), yläosa piir.7 piir.8

piir.12.
piir.21 lasia. pienoin jaoteltu. Rakennuksen ikkunoiden sisäkehys¹laudat
profiloitus. Lounaispäädyn ikkunassa ulkopuolella vanhalta näyttävä
sarana.

Vesikatto:

Vesikatto on plootupeltiä. Tasaketa n. 114 cm korkea, lautaa. Pystyhirret n. 235 cm etäisyydellä toisistaan. Selkäpuut tasakerran päältä kurkihirren päälle n. 180 cm etäisyydellä toisistaan. Kurki-hirsi n. 260 cm korkealla ja sitä kannattavat neliöm.palhotut hirret n.310 cm et.toisistaan. Kitapuu on 178 cm korkea ja 155 cm:n päässä seinästä ja 200 cm etäisyydellä kurkihirttä kannattavista hirsistä. Vesikattolaudat ovat n. 24 cm leveitä ja 3 cm paksuja, Sisääntuloaukon vieressä hyvin säilynyttä ruskeaa maalia. Hirret on tilkitty sammalella, välivuoraus on tuohta. Ullakolle johtavan eteisen seinässä on vanhan oven jälkiä näkyvissä. Korkeus 220 cm ja sen yläpuolella on mahdollisesti ollut samantapainen kvaaderijäljitelmä kuin pihanpuoleisten ikkunoiden päällä. Sivulla n. 25 cm ylhäältä lähtee 18 cm leveä lisä, jonka alareuna on vaakasuora, mutta joka suippenee ylhäältä alas. Se ei ole kokonaan näkyvissä.

Rakennus 2 l. pienempi asuinrakennus:

I-kerroksinen laudoilla vuorattu aumakattoinen hirsirakennus, jonka toinen pääty yhtyy ulkorakennukseen. Väri sama kuin päärakennuksessa.

Kivijalka:

79-80 cm korkea kvaaderikivijalka, päädyssä keskellä tuuletusluukku (42x25 cm), reunat tiiltä ja rappausta. Tiilet ovat sivuilla, joten luukku on alkuaan saattanut olla neliskulmainen.

Fasadit:

piir.9. Piha-ja päätyfasadeissa on besilista arkkitraavin alalistaan vaakasuora puoliponttilaudoitus, arkkitraavissa tasalaudoitus. Takaseinä on alhaalta vaakasuoralla puoliponttilaudoituksella ja ylh. tasalaudoituksella vuorattu. Väriltään on takaseinä punainen.

Ikkunat:

piir.5 Pihafasadissa on yksi 9-ruutuinen huoneenikkuna ja kaksi suorakaitteenmuotoista ullakonikkunaa arkkitraavissa (90x53 cm). 155 cm päädyistä takaseinän takaseinän ullakonikkuna on 110 x 32 cm. Päädyssä on kaksi 6-ruutuista huoneenikkunaa, joiden alla lista. Ikkunoiden kehyslaudat ovat samanlaiset kuin päärakennuksen pihanpuoleisissa ikkunoissa.

valokopio

Sisätilat:

piir.19

piir.18

Pohjakaava on sama kuin v:n 1860 muutospiirustuksissa. Huoneesta a eteiseen vievä ovi on suljettu ja huoneiden a ja b välille on avattu ovi, eteisestä on portaat ullakolle. Eteisestä huoneisiin johtavat ovet ovat 3-peilisiä, vanhalta näyttäviä ovenkarmeja säilynyt. Jalka- ja kattolistat ovat yksinkertaiset.

Vesikatto:

Tasakerta 125 cm korkea, rakennettu n. 20 cm leveistä laudoista. Kurkihirsi on 4-kulmaiseksi palhottu ja n. 225 cm korkealla. Sen päissä ja keskellä pystysuorat tukipuut. Tasakerran päältä kurkihirsren päälle 4-kulmaiseksi palhottuja punakonkaisia selkäpuita m. 182 cm välein. Ruodepuut 110-120 cm etäisyyksillä toisistaan. Vesikatto on tervahuopaa.

Rakennus 3:

Rakennus 3 on v:lta 1911.

Ulko rakennus:

Puna-inen vinkkelimäinen hirsirakennus, jonka pihafasadit ja pääty ovat laudoilla vuoratut. Rakennuksessa on satulakatto, nykyisin mustaa tervahuopaa.

Fasadit:

Pihafasadit ja pääty ovat vaakasuoralla laudoituksella vuoratut. Asuinrakennuksen jatkeena oleva siipi on alaosaltaan vaakasuoraa puoliponttilautaa ja yläosa tasalautaa. Toinen siipi on kokonaan puoliponttilaudoitustal Asuinrakennuksen jatkeena olevassa osassa on asuinrakennuksesta alk. kaksi 2-puolista ovea, kaksi 1-puolista ovea, yksi 2puolinen ja kaksi 1-puolista ovea. Ovet ovat (uusia lukuunottamatta) keltaisia, kehyslaudat valkeita. Kulmassa olevan oven päällä ovi-ikkuna ja sen päällä luukku. Ylhäällä kaksi 4-ruutuista ikkunaa primaarien pariovien päällä ja luukku sekundaarin autotallin oven päällä. Takaseinä punaiseksi maalattua hirttä tai leveätä lautaa. Asuinrakennuksen jatkeena olevan osan takaseinä on asuinrakennuksesta lähtien ensin n. 5,5 m vaakasuoraa tsalaudoitusta, seur. 4,3 m lautaiseen tasakertaan saakka hirsisilvosta. Sitten 3 m vaakasuoraa tasalaudoitusta, jonka jälkeen n. 60 cm alalta pystysuoraa tasalaudoitusta ja loppuosa hirsiseinää. Nurkalta alkaen toisen osan takaseinä on ensinn. 5,20 m alalta lautaiseen tasakertaan saakka salvottua hirsiseinää, jossa ikkuna (42x 42 cm), sitten n.3,20 m vaakasuoraa tasalaudoitusta ja loppuosa

hirsiseinää.

Sisätilat:

piir.23

Ulkorakennuksen kulmassa on ollut talli, josta pääsee ullakolle. Tallin vieressä on kaksi käymälää, muut tilat ovat nykyisin halkovajoina.

Liite:

Valokuvaluettelo:

1. Rakennuksen 1 Jokikadun fasadi etelästä kuvattuna
- 21 " 1 " länneestä "
3. " pihafasadi pohjoisesta "
4. " " idästä "
5. " Jokikadun fasadin keskimmäisen vertikäälivvyöhyk-
keen ikkuna.
6. Rakennuksen " toinen ikkuna luoteispäädystä
lukien.
7. " " toinen ikkuna kaakkoispäädystä
lukien.
8. " pihafasadin keskimmäisen kuistirakennuksen oi-
kenapuoleinen huoneenikkuna ja ullakonikkuna.
- 9 ja 10 Rakennuksen 1 pihafasadin satulakattoisen kuistirakennuk-
sen v asemanpuoleinen kapea ikkuna.
11. Rakennus 3 etelästä kuvattuna

Valokopio

23 piirustusta (ovien paksuuksia ei ole tarkkaan mitattu, yl. n.
4,5 - 5 cm).